

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

vero-osasto

Lausuntopyyntö

VM/1830/03.01.00/2012

15.4.2013

Jakelussa mainituille

LAUSUNTOPYYNTÖ HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ

Valtiovarainministeriö pyytää lausuntoanne oheisesta maa- ja metsätalousministeriön aloitteen pohjalta laaditusta luonnoksesta hallituksen esitykseksi tuloverolain 92 §:n 16 kohdan muuttamiseksi. Muutoksella säilytettäisiin koltasaamelaisten asuntorakentamiseen myönnettyjen tukien verovapaus. Esitys on tarkoitettu antaa eduskunnalle syksyllä budjettilakien yhteydessä.

Lausunto pyydetään lähettämään viimeistään 31.5.2013 mennessä ensisijaisesti sähköpostitse osoitteisiin valtiovarainministerio@vm.fi ja timmo.annala@vm.fi.

Postiosoite on valtiovarainministeriö, PL 28, 00023 Valtioneuvosto.

Lisätietoja antaa ylitarkastaja Timo Annala, p. 02955 30318

Ylitarkastaja

Timo Annala

Liite

Esitysluonnos

Jakelu

Maa- ja metsätalousministeriö
Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Verohallinto
Saamelaiskäräjät
Kolttien kyläkokous

Luonnos 15.4.2013

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tuloverolain 92 §:n 16 kohdan muuttamiseksi

Nykytila

Kolttaväestön sekä koltta-alueen elinolosuhteiden ja toimeentulomahdollisuuksien edistämisestä sekä kolttakulttuurin ylläpitämisestä ja edistämisestä säädetään kolttalaissa (253/1995).

Kolttaväestön asunto-olojen sekä asuinympäristön tukemiseksi voidaan kolttalain 10 §:n 3 kohdan nojalla myöntää asuntolainaa ja avustusta asuinrakennuksen ja siihen liittyvien talousrakennusten rakentamista, laajentamista ja peruskorjausta varten sekä asuinympäristön parantamista ja niiden yhteydessä myös perinneympäristön säilyttämistä varten. Vuosina 2002 – 2011 asuntojen, talousrakennusten ja kalapirttien rakentamiseen ja peruskorjaukseen sekä tien ja vesihuollon rakentamiseen on myönnetty avustuksia yhteensä 129 kappaletta, yhteensä 1 820 200 euroa. Lisäksi näihin kohteisiin on myönnetty 71 valtionlainaa, yhteensä 1 375 500 euroa. Lainojen korko on kiinteä 3 prosenttia. Avustukset ja lainat myöntää Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus.

Verotuskäytännössä kolttien asuntorakentamiseen myönnettyt avustukset on katsottu kokonaan verosta vapaaksi tuloksi. Käytäntö pohjautuu vuoden 1984 kolttalakia säädettäessä voimassa olleeseen maatilatalouden tuloverolain 5 §:n 1 momentin 4 kohtaan, jossa oli säädetty maatalouden harjoittajien saamien asuntoavustusten verovapaudesta. Tuolloin kolttilojoja verotettiin maatilatalouden tuloverolain mukaan, koska myös metsätalouden tulojen verottamista koskevat säännökset sisältyivät maatilatalouden tuloverolakiin. Nykyään kolttien saamia tuloja verotetaan enää harvoin maatilatalouden tuloverolain mukaan, koska metsätalouden sekä porotalouden tulon verottamista koskevat säännökset sisältyvät tuloverolakiin. Varsinaista maataloutta koltat eivät juuri harjoita. Maatalouden tuloverolakiin sisältynyt asuntoavustusten verovapautta koskeva säännös kumottiin samassa yhteydessä, kuin voimassa oleva tuloverolaki säädettiin. Verotuskäytäntö kuitenkin säilyi samana.

Tuloverolain 92 §:n 16 kohdan mukaan veronalaista tuloa ei ole luonnollisen henkilön valtion ja kuntien varoista asunnonkorjaukseen saama avustus. Tuloverolaki lähtee laajasta tulokäsitteestä, jonka mukaan kaikki tulot ovat veronalaisia, ellei niitä ole erikseen säädetty verovapaaksi. Verotuksen toimittamisen yhteydessä on kiinnitetty huomiota kolttalain nojalla uudisrakentamista varten myönnettyjen avustusten verotuskäytäntöön. Uudisrakentamista varten myönnettävien avustusten osalta verovapaudesta ei ole laissa nimenomaisesti säädetty, joten lähtökohtaisesti niiden tulisi olla saajalleen veronalaista tuloa.

Ehdotetut muutokset

Pääministeri Kataisen hallitusohjelman mukaan Saamelaisten oikeuksia alkuperäiskansana kehitetään. Mikäli kolttalain nojalla uudisrakentamiseen myönnettävien tukien verotuskäytäntö muuttuisi, merkitsisi tämä kolttien asuinrakentamiseen myönnettävien tukien heikentymistä. Tällä puolestaan voisi olla huomattavan haitallisia vaikutuksia kolttaasaamelaisten kulttuurille. Kun huomioidaan kolttalain tavoitteet ja tarkoitus sekä avustusten pitkäaikainen verotuskäytäntö, voidaan kolttien asuntorakentamisen tuen poikkeavalle verotuskohtelulle katsoa olevan erityiset perusteet.

Jotta kolttalain nojalla myönnettävät asuinrakennusten rakentamisavustukset olisivat lain nojalla kokonaisuudessaan verovapaita, ehdotetaan tuloverolain 92 §:n 16 kohtaa muutettavaksi siten, että se kattaisi myös kolttalain nojalla uudisrakentamiseen myönnettyt rakentamisavustukset. Verovapaata olisi siten luonnollisen henkilön valtion tai kunnan varoista asunnonkorjaukseen saaman avustuksen lisäksi luonnollisen henkilön kolttalain (253/1995) nojalla asunnon tai muun yksityistaloudessa tarvittavan rakennuksen tai rakennelman rakentamiseen, laajentamiseen tai peruskorjaukseen saama avustus ja valtionlainaan liittyvä tuki. Valtion lainaan liittyvästä tuesta voi olla kyse silloin, kun

kolttalaissa määritelty lainan kiinteä korko on alhaisempi kuin markkinoilla yleisesti käytettävä korko.

Vaikutukset

Ehdotettu muutos mahdollistaa sen, että kolttien asuntorakentamisen tukeminen jatkuu nykyisen käytännön mukaisena eikä tähän asti noudatettu verotuskäytäntö muutu.

Kolttalain nojalla myönnettyistä avustuksista noin 6 kappaletta vuodessa koskee sellaista uudisrakentamista, jota voimassa olevan lainsäädännön nojalla ei voitaisi katsoa verovapaaksi tuloksi. Näihin kohteisiin myönnettyjen avustusten määrä on ollut yhteensä noin 132 000 euroa vuodessa. Pienimmät avustukset ovat muutaman tuhannen euron suruisia. Asuinrakennuksen rakentamiseen myönnetyt avustukset, joita on viime vuosina ollut noin kaksi kappaletta vuodessa, ovat kuitenkin keskimäärin noin 80 000 euroa. Ehdotetulla verovapaudella ei näin ollen katsota olevan merkittäviä valtion taloudellisia vaikutuksia, mutta yksittäisen tuensaajan kannalta kyse on merkittävästä asiasta.

Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2014 alusta. Sitä sovelletaan ensimmäisen kerran verovuoden 2013 verotuksessa.

Uusi tuloverolain 92 §:n 16 kohta:

Veronalaista tuloa ei ole:

16) luonnollisen henkilön valtion ja kuntien varoista asunnonkorjaukseen saama avustus sekä kolttalain (253/1995) nojalla asunnon tai muun yksityistaloudessa tarvittavan rakennuksen tai rakennelman rakentamiseen, laajentamiseen tai peruskorjaukseen saama avustus ja valtionlainaan liittyvä tuki;